

De vondst van enkele zogenaamde applique-mallen, waarmee reliëfversieringen werden gemaakt voor sieraardwerk in Lauwerrecht (pag. 8)

'Boemel-baron' met aan de onderzijde van de ketel de naam van 'Piet Köhler' (pag. 21)

De Boemelbaron op een IVORA pijp, 1914-1935

Bert van der Lingen (bertvanderlingen@tabakspijp.nl)

In Museum Gouda bevindt zich een meerkleurige handbeschilderde doorrooker pijp (inv.nr. 35.291) waarop aan de voorzijde een landloper met wandelstok en hoed is afgebeeld. De kleding van de man bestaat uit lompen met veel verstelwerk. In gele verf staat langs de ketelrand 'Boemel-baron' en aan de onderzijde van de ketel 'Piet Köhler'. De billiardvorm ketel heeft een metalen verbindingbusje met de ingeslagen merknaam IVORA van de Firma P. van der Want Gzn (Ivon van der Want).

Afb. 1 De Boemel-baron. Gouda, Ivora, 1914-1930.

Afb. 2. Detail onderzijde.

De afgebeelde persoon stelt de creatie Droogkeeltje voor uit de operette 'De boemel-baron', een rol die jarenlang door de Nederlandse komiek, zanger en acteur Piet Köhler (1872-1951) is gespeeld bij verschillende theatergezelschappen. Köhler was een Nederlandse komiek, zanger en acteur die zo'n vijftig jaar in dit vak werkzaam is geweest. Hij begon zijn carrière als komiek op kermissen. In 1895 ging hij naar Amsterdam. Hij werd daar zanger en drie jaar later bracht hij het tot komiek bij het revuegezelschap van Henri ter Hall. In 1908 kwam hij bij de Nederlandsche Opera en Operette en werd daar mededirecteur. In zijn latere leven was hij regisseur en speelde enkele filmrollen.

Wegens het groote succes nog een enkele Voorstelling van

De Boemelbaron

Operette in 3 bedrijven. Muziek van WALTER KOLLO.
OPTREDEN VAN

PIET KÖHLER

als DROOGKEELTJE (de Boemelbaron).

Het succes van het Rembrandt-Theater, Amsterdam
 Hoofdrollen : Mevr. DE LA MAR—KLOPPER, Mevr. KLEY,
 Mevr. SOPHIE DAVIDS, Mej. JOS. DE LA MAR; Heeren :
 A. SCHMITZ, MURÉ, URBAN, VAN NOORDEN, enz. enz.
 Kapelmeester E. BEEKMÁN.

Prijzen : Frontloge f2.—, Loge en Stalles f1.50, Frontstoe-
 len f1.25, 1e Parterre en 1e rij Zijloge f1.—, Zijloge f0.75
 en 2e Parterre f0.50, plus 5 %, auteursrecht.

In 1914 speelde Köhler voor het eerst zijn rol in 'De boemelbaron'. Hij zou dat nog ruim tweeduizend keer doen. Het ging er indertijd kennelijk gezellig aan toe in het theater, gezien de recensie die in De Groene Amsterdammer van 13 juli 1940 verscheen: "Avond aan avond en zelfs des middags

boemelt de Boemel-baron in Carré. Deze baron is minder landlooper dan boemelaar, en in het milieu van "echte" baronnen doet hij niets anders dan uit den toon vallen, waarmee hij zich onsterfelijk grappig maakt. Piet Köhler speelt de rol van Droogkeeltje, de landlooper, die op zijn beurt weer de rol van Baron von Kimmel spelen moet. De Boemelbaron gedraagt zich in het aristocratische milieu niet als heer; integendeel, zijn grapjes zijn niet altijd even fijn. Maar men lacht, men giert en brult, en dat is dan ook de bedoeling van allen die in het theater aanwezig zijn. Het orkest speelt de oude wijsjes die we ons plotseling blijken te herinneren, en die we onwillekeurig meezingen. Dan blijkt het dat eigenlijk alle menschen zich die wijsjes herinneren; er komt een sfeer van verbroedering in de zaal. Iedereen koestert warme sympathiegevoelens voor Droogkeeltje; en als ge hem vandaag of morgen op straat zou tegenkomen, dan zoudt ook gij hem zes koppen koffie geven."

Afb. 3 en 4. De boemel-baron. Affiche van Charles Verschuuren, 1922. (Coll. Theater Instituut Nederland, O1922-004) en detail van de afbeelding op de pijp.

Afb. 5. Piet Köhler, 1938. (Bron: Wikipedia)

Literatuur:

-Honig, Piet Hein, 1984. Acteurs- en Kleinkunstenaars-Lexicon.

-https://nl.wikipedia.org/wiki/Piet_K%C3%B6hler (geraadpleegd 16-05-2018)